

14

Bendrovės finansai

Trečiadieniais mokesčiai, apskaita, verslo teisė

Apkarpė dividendų lengvatą

▶ TATJANA VAIČIULIENĖ, UAB „Deloitte Lietuva“ Mokesčių ir teisės departamento vyresnioji projektų vadovė: „Kai kuriuos nurodymus įvykdyti labai sudėtinga.“ VLADIMIRO IVANOVO NUOTR.

Reforma Apmokestinti iš užsienio gaunami dividendai

TATJANA VAIČIULIENĖ
UAB „Deloitte Lietuva“ Mokesčių ir teisės departamento vyresnioji projektų vadovė

Dividendai apmokestinami tuomet, kai yra išmokami, todėl iš praėjusių metų pelno mokami dividendai bus apmokestinami pagal 2009 m. galiojančias taisykles, o jos numato didesnius mokesčių tarifus ir mažesnes lengvatas.

Nuo 2009 m. sausio 1 d. keičiasi dividendų apmokestinimo tarifas ir taisyklės. Dividendams taikomas pelno ir pajamų mokesčio tarifas nuo 15% padidėjo iki 20%. Nuo gyventojams išmokamų dividendų reikia sumokėti dar ir 6% sveikatos draudimo įmoką. Todėl gyventojams išmokami dividendai apmokestinami 26% tarifu.

Dividendai apmokestinami pagal jų išmokėjimo momentu galiojančias taisykles. Todėl, pavyzdžiui, gyventojai, kurie dar nėra gavę iki 2009 m. paskelbtų dividendų, šiais metais jų gaus net 11% mažiau nei būtų gavę, jei šie dividendai bū-

tų buvę išmokėti praėjusiais metais.

Apribojo lengvatą

Bendrovėms reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad apribotos dividendams taikomos lengvatos. Iki šiol įmonių, akcininkių, kurios ne trumpiau kaip metus valdė ne mažiau kaip 10% balsus suteikiančių akcijų, gauti dividendai buvo neapmokestinami (vadinamoji dalyvavimo išimties lengvata). Dabar sąlygų padaugėja. Kad būtų galima pasinaudoti šia lengvata, dividendus išmokanti įmonė turėjo būti 13% ar 15% pelno mokesčio mokėtoja. Dabar sąlygų padaugėja.

Šia lengvata negalima pasinaudoti, jeigu dividendus išmokanti įmonė yra investicinė kintamojo kapitalo bendrovė ar gyvybės draudimo įmonė ir jeigu šios bendrovės naudojosi Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnio 5 ir 16 punktuose joms nustatytais lengvatomis. Taip pat dividendai taps apmokestinami, jeigu juos išmokanti įmonė pasinaudavo kontroliuojančiosioms (holdingo) bendrovėms nustaty-

VŽ info

Apmokestina, kai

1. Lietuvos įmonė apmokestinamajam pelnui taikė 0% tarifą, išskyrus bendroves, esančias laisvojoje ekonominėje zonoje, ar kooperatines bendroves;
2. Apmokestinamasis pelnas buvo neapmokestintas dėl investicinėms kintamojo kapitalo bendrovėms, uždaro tipo investicinėms bendrovėms ar gyvybės draudimo įmonėms Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnio 5 ir 16 punktuose nustatytą lengvatą;
3. Kontroliuojančioji įmonė pasinaudojo Pelno mokesčio įstatymo 12 straipsnio 15 punkte nustatyta lengvata dėl pajamų iš akcijų perleidimo neapmokestinimo. Įmonė taikė investiciniam projektams nustatytą lengvatą.

SALTINIS: UAB „DELOITTE LIETUVA“

ta lengvata. Pastaroji lengvata leidžia nemokėti pelno mokesčio perleidus akcijas.

Ateityje dalį stambiesiems akcininkams išmokamų dividendų teks apmokestinti ir tuo atveju, jei įmonė naudo- sis naująja investicijoms tai-

koma lengvata. Lengvata nebus taikoma neapmokestinto pelno daliai.

Turės įsitikinti

Kaip anksčiau, ir dabar dividendus gavusios bendrovės nuo dividendų sumokėta mokesčio suma gali sumažinti savo į biudžetą mokėtiną pelno mokestį.

Tačiau ši taisyklė netaikoma, kai mokestis iš dividendų buvo išskaičiuotas todėl, kad juos išmokanti įmonė apmokestinamajam pelnui buvo pritaikiusi aukščiau minėtas lengvatas (kontroliuojančiųjų bendrovių, investicijų lengvatas ir kitas). Tokiu būdu lengvatos tik atideda pelno mokesčio mokėjimą, kol pinigai nepalieka bendrovės.

Sunku įsivaizduoti, kaip Lietuvos įmonės įgyvendins dar vieną Pelno mokesčio įstatymo nuostatą. Iš užsienio įmonių Lietuvos bendrovių gauti dividendai dabar apmokestinami, jeigu dividendus išmokėjusi užsienio įmonė taikė investicijų ir kitas aukščiau minėtas pelno mokesčio lengvatas. Kitaip tariant, tokiu atveju

dalyvavimo išimties lengvata netaikoma.

Norėdama pritaikyti vadinamąją dalyvavimo išimties lengvatą ir nuo gautų dividendų nemokėti mokesčių, Lietuvos bendrovė koku nors būdu turės įsitikinti, kad dividendus išmokėjusi užsienio įmonė netaikė pelno mokesčio lengvatų.

Daugiau naujovių

Yra ir daugiau naujovių. Jeigu Lietuvos bendrovė taikė pelno mokesčio lengvatą (žr. lentelę), tai, išmokėdama dividendus fiziniams asmeniui, nuo proporcingos neapmokestinamajam pelnui dividendų dalies ji turės sumokėti 20% pelno mokesčių, o nuo visų išmokamų dividendų – 20% pajamų mokestį ir 6% sveikatos draudimo įmoką.

Išimtimi gali pasinaudoti tik laisvosiose ekonominėse zonosose įsikūrusios įmonės ir kooperatinės bendrovės.

Anot Valstybinės mokesčių inspekcijos, sprendžiant, kaip apmokestinti dividendus, reikia žiūrėti į to mokesčio laisvotarpio, kurio pelnas skirsto-

mas, pelną. Kokia jo dalis buvo apmokestinta pelno mokesčiu, o kokio – nebuvo apmokestinta.

Jeigu 2009 m. dividendais bus skirstomas kelerių praėjusių metų pelnas, reikės atsižvelgti į taisyklę taikytas pelno mokesčio lengvatas. Jeigu dividendai išmokami fiziniams asmenims, pavyzdžiui, iš 2008 m. pelno, kuris buvo apmokestintas 0% tarifu, reikės papildomai sumokėti 20% pelno mokestį.

Jį reikia sumokėti iki kito po dividendų išmokėjimo einančio mėnesio 10 d. Ši nauja taisyklė apsunkena dividendų apskaičiavimą. Kai dividendai skiriami iš apmokestintojo pelno, pelno mokestis nuo šio pelno jau būna sumokėtas. Šiuo atveju dividendai skiriami iš neapmokestinto pelno, bet dividendų išmokėjimo metu atsiranda prievolė sumokėti pelno mokestį, todėl dividendams turėtų būti skiriama mažesnė suma. Kažin ar paskelbus dividendus juos bus galima sumažinti atsiradusiu papildomu pelno mokesčiu.